

UPUTSTVO ZA ODREĐIVANJE MESTA PROMETA PREMA ČLANU 12. ZAKONA O POREZU NA DODATU VREDNOST

Zakonom o porezu na dodatu vrednost ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004...53/2020 – *Dalje u tekstu ZPDV*) članom 12 regulisan je pojam mesta prometa usluga. Pre nego se upustimo u objašnjavanje pravila u vezi sa mestom prometa usluga odvojićemo par paragrafa da objasnimo i prema ZPDV definišemo pojam prometa usluga. Kako je članom 5 ZPDV regulisano, prometom usluga smatraju se svi poslovi i radnje koji se ne smatraju prometom dobara i sa time se izjednačava i trpljenje, uzimanje iz imovine društva za potrebe vlasnika, uzimanje iz imovine društva za potrebe drugih lica, upotreba dobara u neposlovne svrhe kao i pružanje usluga bez naknade izvršeno u neposlovne svrhe.

Imajući u vidu delatnost prevoza, o kojoj ovde će najviše biti reči i na koju se ovo uputstvo jedino i odnosi, nesporno je da prevoz predstavlja uslugu (nije dobro) koja je oporeziva prema ZPDV. Ali, da bi poreski teret nastao neophodno je da se usluga izvrši odnosno da dođe do prometa (vreme prometa). Vreme prometa usluge regulisano je članom 15 ZPDV kao momenat u kome je prestalo svako pojedinačno pružanje usluge odnosno, u slučaju vremenski ograničenih i neograničenih usluga, kada je prestao pravni osnov pružanja te usluge. Kako je prevoz pojedinačna usluga i ne predstavlja vremenski ograničenu ili neograničenu uslugu (npr: nije jednak zakupu poslovnih prostorija koja je primer vremenski ograničene odnosno neograničene usluge) i ima svoj početak na lokaciji utovara, trajanje tokom prevoza na ruti i kraj na lokaciji istovara vremenom pružanja usluge smatraće se momenat prestanka prevoza koji od zavisnosti od ugovora i pariteta može biti samim dolaskom vozila na odredište, ali može biti i momentom istovara, pretovara, dodatnog utovara itd...

Imajući u vidu napisano jasno je da je prevoz pojedinačna usluga kojoj vreme pružanja usluge predstavlja istovar odnosno neki drugi momenat kojim se okončava preuzeta ugovorna obaveza prevoznika prema nalogodavcu.

Kako nalogodavac može biti registrovan za PDV u skladu sa ZPDV ili neregistrovan za PDV u skladu sa ZPDV ili stalna poslovna jedinica (koja isto može biti registrovana ili neregistrovana za PDV u skladu sa ZPDV) tako će i poreski tretman usluge prevoza biti različito određen. Za to određivanje poreskog tremana usluge prevoza koriste se pravila propisana članom 12 ZPDV. Ovde je bitno zastati i navesti da pravila koja su propisana članom 12 ZPDV **ne predstavljaju poresko oslobođenje** već određivanje mesta prometa usluga. Stoga, u ovom uputstvu ćemo se prema pravilima člana 12 ZPDV odnositi kao prema pravilima koja je Zakonodavac postavio da bi se odredilo mesto prometa i samim tim obaveza obračunavanja ili neobračunavanja PDV-a.

Drugim članovima ZPDV, o kojima će biti reči, propisana su poreska oslobođenja koja se mogu primeniti u sprezi sa mestom prometa pa tako, kako ćemo dalje u tekstu videti, moguće je za mesto prometa imati Republiku Srbiju što sa sobom nosi obračun i plaćanje PDV-a po opštoj stopi ali kako je promet obavljen u uvozu usluga transporta će po osnovu odredbi ZPDV biti oslobođena PDV jer će isti biti obračunat pri uvozu itd.

Mesto prometa usluge prevoza

Članom 12 ZPDV regulisano je:

1. kada uslugu pruža lice koje je obveznik PDV u skladu sa ovim zakonom da se poreskim obveznikom kojem se pruža usluga smatra
 - a. svako lice koje obavlja delatnost kao trajnu aktivnost bez obzira na cilj obavljanja te delatnosti bez obzira na to da li je lice rezident ili ne Republike Srbije;
 - b. pravna lica, državni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave sa sedištem u Republici;
 - c. strana pravna lica, državni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, registrovani za plaćanje poreza na potrošnju u državi u kojoj imaju sedište. Sa druge strane
2. kada uslugu pruža strano pravno lice koje se nije evidentiralo za obavezu plaćanja PDV-a u skladu sa ZPDV poreskim obveznikom kojem se pruža usluga smatra se
 - a. svako lice koje obavlja delatnost kao trajnu aktivnost bez obzira na cilj obavljanja te delatnosti;
 - b. pravna lica, državni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave.

Ove dve odredbe za cilj imaju utvrđivanje da li je vršilac usluga poreski obveznik i da li je primalac usluga poreski obveznik. Utvrđivanje da li je pružalac odnosno primalac usluga poreski obveznik ili ne ima mnogostrukе implikacije na utvrđivanje poreske obaveze jer:

- Ako se promet usluga vrši poreskom obvezniku, mestom prometa usluga smatra se mesto u kojem primalac usluga ima sedište ili stalnu poslovnu jedinicu ako se promet usluga vrši stalnoj poslovnoj jedinici koja se ne nalazi u mestu u kojem primalac usluga ima sedište, odnosno mesto u kojem primalac usluga ima prebivalište ili boravište.
- Ako se promet usluga vrši licu koje nije poreski obveznik, mestom prometa usluga smatra se mesto u kojem pružalac usluga ima sedište ili stalnu poslovnu jedinicu ako se promet usluga vrši iz stalne poslovne jedinice koja se ne nalazi u mestu u kojem pružalac usluga ima sedište, odnosno mesto u kojem pružalac usluga ima prebivalište ili boravište.

Na osnovu toga dolazimo do sledeće matrice kojom utvrđujemo mesto prometa usluga:

Pružalac usluga	Primalac usluga	Mesto prometa usluga
Poreski obveznik registrovan u skladu sa ZPDV	Domaće pravno lice (poreski obveznik kome se pruža usluga)	Republika Srbija
Poreski obveznik registrovan u skladu sa ZPDV	Strano pravno lice (nerezident poreski obveznik kome se pruža usluga)	Mesto sedišta primaoca usluga
Poreski obveznik registrovan u skladu sa ZPDV	Strano pravno lice (rezident poreski obveznik kome se pruža usluga) koje obavlja delatnost preko stalne poslovne jedinice na teritoriji RS	Republika Srbija

Poreski obveznik registrovan u skladu sa ZPDV	Strano pravno lice (nerezident) koje obavlja delatnost preko stalne poslovne jedinice koja nije na teritoriji države sedišta društva ali nije ni u RS	Mesto sedišta stalne poslovne jedinice koja prima uslugu
Strano pravno lice koje nije registrovano kao obveznik PDV u skladu sa ZPDV	Domaće pravno lice (rezident, poreski obveznik primalac usluge)	Republika Srbija
Poreski obveznik registrovan u skladu sa ZPDV	Primalac usluga prevoza, pretovara, utvara, istovara i slično koji nije poreski obveznik	Za usluge prevoza i srođne im usluge najznačajniji izuzetak je taj da ukoliko se usluga prevoza pruža licu koje nije poreski obveznik smatra se mesto obavljanja prevoza odnosno ukoliko se prevoz obavlja delom u RS delom van nje odredbe o obračunu PDV odnose se samo na deo u RS.

Poreska oslobođenja koja se primenjuju uz usluge prevoza

Neovisno od mesta prometa usluga propisano članom 12 ZPDV istim zakonom u članu 24 propisana su prevozničkoj usluzi srođna oslobođenja i navodimo najčešća od njih:

- Član 24 stav 1 tačka 1 - prevozne i ostale usluge, koje su povezane sa uvozom dobara, ako je vrednost tih usluga sadržana u osnovici iz člana 19 stav 2 ovog zakona;
- Član 24 stav 1 tačka 5 unos dobara u slobodnu zonu, prevozne i druge usluge korisnicima slobodnih zona koje su neposredno povezane sa tim unosom i promet dobara i usluga u slobodnoj zoni, za koje bi obveznik - korisnik slobodne zone imao pravo na odbitak prethodnog poreza kada bi ta dobra ili usluge nabavljao za potrebe obavljanja delatnosti van slobodne zone;
- Član 24 stav 1 tačka 5a promet dobara koja se unose u slobodnu zonu, prevozne i druge usluge koje su neposredno povezane sa tim unosom i promet dobara u slobodnoj zoni, koji se vrši stranom licu koje ima zaključen ugovor sa obveznikom PDV - korisnikom slobodne zone da ta dobra ugraditi u dobra namenjena otpremanju u inostranstvo;
- Član 24 stav 1 tačka 8 prevozne i ostale usluge koje su u vezi sa izvozom, tranzitom ili privremenim uvozom dobara, osim usluga koje su oslobođene od PDV bez prava na poreski odbitak u skladu sa ovim zakonom;

Navedena poreska oslobođenja su potpuno nezavisna od pravila propisanih članom 12 ZPDV ali se zbog same prirode posla često, skoro neraskidivo, javljaju zajedno sa pravilima iz člana 12 ZPDV. Pa sa tim u vezi izdvajamo slučajeve koji su najčešći:

Član 24 stav 1 tačka 1 - prevozne i ostale usluge, koje su povezane sa uvozom dobara, ako je vrednost tih usluga sadržana u osnovici iz člana 19 stav 2 ovog zakona

PDV za uslugu prevoza pri uvozu u RS se plaća ako je primalac usluge poreski obveznik domaće pravno lice ili poreski obveznik strano pravno lice sa stalnom poslovnom jedinicom na teritoriji RS. Kako je sastavni deo carinske osnovice i usluga prevoza, članom 19 ZPDV predviđeno je da se na računu za uslugu prevoza PDV ne iskazuje po osnovu poreskog oslobođenja iz člana 24 stava 1 tačke 1 ukoliko je uslov iz te tačke zadovoljen. Uslov koji mora da bude zadovoljen jeste da je prevoz uključen u carinsku osnovicu (član 19. ZPDV).

Izuzetak od ovog pravila predstavlja slučaj predviđen Pravilnikom u članu 79 stav 8 kojim je propisano da na svako naknadno povećanje osnovice usluge prevoza se ne može koristiti poresko oslobođenje propisano članom 24 stavom 1 tačkom 1 već se na takvo povećanje PDV obračunava i plaća.

Da bismo odgovorili na pitanje koje se često postavlja a to je „*kako prevoznik da zna da li je prevoz uključen u carinsku osnovicu ako on ne vrši carinjenje*“ odgovor se nalazi u mišljenju Ministarstva finansija br: 430-00-112/2019-04 od 11. 4. 2019. godine iz koga nesporno proizilazi da prevoznik ne mora da zna da li je ili nije prevoz uključen u carinsku osnovicu odnosno prevoznik postupa po prepostavci da je uključen jer je ta obaveza propisana i teret njenog izvršenja pada na druga lica, učesnike ovog prometa a ne i na prevoznika.

Takođe je bitno navesti da se ovo poresko oslobođenje primenjuje i na kombinovani transport (više modaliteta transporta u vremenskom trajanju sa ili bez skladištenja između transporta) dok god je lanac dobara koji se transportuju očuvan odnosno dok god je moguće dokazati da je u pitanju jedan ugovoren transport.

Kao dokaz ovog poreskog oslobođenja prevoznik nije u obavezi da ima JCI o čemu nesporno govori pomenuto mišljenje ali je u obavezi da ima drugi dokument koji dokazuje da je usluga izvršena (račun) i da je bila u uvozu (CMR ili drugi). Ista dokumenta poreski obveznik treba da poseduje i u slučaju kombinovanog prevoza.

Ovo poresko oslobođenje se primenjuje do mesta prvog istovara u RS odnosno do mesta prvog pretovara. Svaki naredni transport ili deonica transporta, , nema poresko oslobođenje koje je propisano članom 24 stavom 1 tačkom 1 ZPDV i na njega se zasebno primenjuju pravila propisana ZPDV.

Član 24 stav 1 tačka 5 unos dobara u slobodnu zonu, prevozne i druge usluge korisnicima slobodnih zona koje su neposredno povezane sa tim unosom i promet dobara i usluga u slobodnoj zoni, za koje bi obveznik - korisnik slobodne zone imao pravo na odbitak prethodnog poreza kada bi ta dobra ili usluge nabavljao za potrebe obavljanja delatnosti van slobodne zone

PDV na prevozne usluge u vezi unosa dobara u slobodnu zonu prevoznik ostvaruje ukoliko ispunjava uslov propisan članom 88 pravilnika i to:

1. dokument preduzeća kojim se potvrđuje da između preduzeća i korisnika slobodne zone - primaoca dobara postoji važeći ugovor o korišćenju slobodne zone;
2. ugovor o pružanju usluga sa licem koji isporučuje dobra u slobodnu zonu, odnosno sa korisnikom slobodne zone - primaocem dobara;
3. račun pružaoca usluga;
4. izjavu korisnika zone - primaoca usluga da se radi o uslugama za koje imao pravo na odbitak prethodnog poreza kada bi te usluge koristio za potrebe obavljanja delatnosti van slobodne zone;
5. overenu kopiju dokumenta kojim se dokazuje da su dobra uneta u slobodnu zonu, u skladu sa carinskim propisima.

Dokument iz tačke 1 može biti izjava društva koje upravlja slobodnom zonom na kojoj se navodi vreme trajanja ugovora i potvrda da ugovor postoji i da je za navedeni period aktivan. Tako dat dokument važiće za ceo period koji je na njemu naznačen.

Izjava iz tačke 4 može biti izjava data za sve vrste određenog prometa i za određen period te se ne mora davati za svaki transport ponaosob. Na primer, ukoliko za sve uvoze određenog dobra postoji pravo na odbitak prethodnog poreza takvu izjavu može dati pimalac tih dobara i time izjavom pokriti sve transporte u vezi sa tim dobrima.

Član 24 stav 1 tačka 5a promet dobara koja se unose u slobodnu zonu, prevozne i druge usluge koje su neposredno povezane sa tim unosom i promet dobara u slobodnoj zoni, koji se vrši stranom licu koje ima zaključen ugovor sa obveznikom PDV - korisnikom slobodne zone da ta dobra ugrađi u dobra namenjena otpremanju u inostranstvo

PDV na prevozne usluge koje se vrše stranom licu sa kojim prevoznik ima zaključen ugovor o prevozu a da se tako prevezena dobra ugrađuju u dobra namenjena izvozu u inostranstvo prevoznik ostvaruje ako u skladu sa članom 91 Pravilnika poseduje:

1. dokument stranog lica kojim se potvrđuje da je reč o prevoznim i drugim uslugama koje su neposredno povezane sa unosom dobara u slobodnu zonu iz člana 24. stav 1. tačka 5a) Zakona.
2. račun izdat u skladu sa Zakonom;
3. overenu kopiju dokumenta kojim se dokazuje da su dobra uneta u slobodnu zonu, u skladu sa carinskim propisima.

Dokument iz tačke 1 može biti izjava ili deo ugovora o prevozu kojim davalac naloga, primalac usluge, potvrđuje da su usluge prevoza dobara u neposrednoj vezi sa unosom dobara u slobodnu zonu. Kao i u slučaju poreskog oslobođenja iz istog člana i stava a tačke 5 ova izjava važi za vreme trajanja ugovora o prevozu odnosno za vreme za koje je naznačeno na njoj.

Član 24 stav 1 tačka 8 prevozne i ostale usluge koje su u vezi sa izvozom, tranzitom ili privremenim uvozom dobara, osim usluga koje su oslobođene od PDV bez prava na poreski odbitak u skladu sa ovim zakonom

Pravo na poresko oslobođenje u vezi sa izvozom dobara iz RS prevoznik poseduje:

1. dokument o izvršenoj usluzi prevoza (CMR, manifest i dr.);
2. račun ili drugi dokument koji služi kao račun, izdat u skladu sa Zakonom.

3. Poresko oslobođenje iz člana 24. stav 1. tačka 8) Zakona, za ostale usluge koje su u vezi sa izvozom dobara, obveznik PDV može da ostvari ako poseduje račun ili drugi dokument koji služi kao račun, izdat u skladu sa Zakonom.

Izuzetno od toga poresko oslobođenje iz člana 24. stav 1. tačka 8) Zakona, za prevozne usluge koje su u vezi sa izvozom dobara, od mesta utovara do mesta pretovara koja se nalaze na teritoriji RS, obveznik PDV može da ostvari ako poseduje: račun ili drugi dokument koji služi kao račun, izdat u skladu sa Zakonom kao i carinsku deklaraciju za postupak tranzita.

USLUGA PREVOZA KOJA SE PRUŽA PORESKIM OBVEZNICIMA

I Z V O Z

Pružalac usluge	Primalac usluge	Vrsta usluge prevoza	Mesto prometa	Da li se obračunava PDV na fakturi za uslugu prevoza	Osnov oslobodenja/osnov neobračunavanja	Dokazi
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Izvoz	SRBIJA	NE	Član 24 stav 1 tačka 8 ZPDV	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o izvozu, račun ili drugi dokument koji služi kao račun
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Strano pravno lice: poreski obveznik kome se pruža usluga koje nema stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji RS	Izvoz	Mesto sedišta stranog pravnog lica	NE	Član 12 Stav 4 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o izvozu, račun ili drugi dokument koji služi kao račun
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Stranom pravnom licu registrovanom za PDV u skladu sa ZPDV ILI stalnoj poslovnoj jedinici stranog pravnog lica koja posluje na teritoriji RS	Izvoz	SRBIJA	NE	Član 24 stav 1 tačka 8 ZPDV	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o izvozu, račun ili drugi dokument koji služi kao račun

USLUGA PREVOZA KOJA SE PRUŽA PORESKIM OBVEZNICIMA

U V O Z

Pružalac usluge	Primalac usluge	Vrsta usluge prevoza	Mesto prometa	Da li se obračunava PDV na fakturi za uslugu prevoza	Osnov oslobođenja/osnov neobračunavanja	Dokazi
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Uvoz Ukoliko po obavljenom uvozu dođe do izmene poreske osnove ovo poresko oslobođenje se NE MOŽE primeniti na izmenu poreske osnove već se porez obračunava u celosti prema članu 79 stavu 8 Pravilnika o PDV	SRBIJA	NE	Član 24 stav 1 tačka 1 ZPDV	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovora, istovara i koja svedoče o uvozu, račun ili drugi dokument koji služi kao račun
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Strano pravno lice: poreski obveznik kome se pruža usluga koje nema stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji RS	Uvoz Ukoliko po obavljenom uvozu dođe do izmene poreske osnove ovo poresko oslobođenje se NE MOŽE primeniti na izmenu poreske osnove već se porez obračunava u celosti prema članu 79 stavu 8 Pravilnika o PDV	Mesto sedišta stranog pravnog lica	NE	Član 12. Stav 4 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o uvozu, račun ili drugi dokument koji služi kao račun
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Stranom pravnom licu registrovanom za PDV u skladu sa ZPDV ILI stalnoj poslovnoj jedinici stranog pravnog lica koja posluje na teritoriji RS	Uvoz Ukoliko po obavljenom uvozu dođe do izmene poreske osnove ovo poresko oslobođenje se NE MOŽE primeniti na izmenu poreske osnove već se porez obračunava u celosti prema članu 79 stavu 8 Pravilnika o PDV	SRBIJA	NE	Član 24 stav 1 tačka 1 ZPDV	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o uvozu, račun ili drugi dokument koji služi kao račun

USLUGA PREVOZA KOJA SE PRUŽA PORESKIM OBVEZNICIMA U CELOSTI NA TERITORIJI RS ILI U CELOSTI VAN TERITORIJE RS

Pružalac usluge	Primalac usluge	Vrsta usluge prevoza	Mesto prometa	Da li se obračunava PDV na fakturi za uslugu prevoza	Osnov oslobodenja/osnov neobračunavanja	Dokazi
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Transport u celosti obavljen na teritoriji RS	SRBIJA	DA	Nema – PDV se obračunava i plaća	
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Strano pravno lice: poreski obveznik kome se pruža usluga koje nema stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji RS	Transport u celosti obavljen na teritoriji RS	Mesto sedišta stranog pravnog lica	NE	Član 12. Stav 4 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara i istovara, račun ili drugi dokument koji služi kao račun
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Stranom pravnom licu registrovanom za PDV u skladu sa ZPDV ILI stalnoj poslovnoj jedinici stranog pravnog lica koja posluje na teritoriji RS	Transport u celosti obavljen na teritoriji RS	SRBIJA	DA	Nema – PDV se obračunava i plaća	
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Transport u celosti obavljen izvan teritorije RS	SRBIJA	DA	Nema – PDV se obračunava i plaća	
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Strano pravno lice: poreski obveznik kome se pruža usluga koje nema stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji RS	Transport u celosti obavljen izvan teritorije RS	Mesto sedišta stranog pravnog lica	NE	Član 12. Stav 4 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara i istovara, račun ili drugi dokument koji služi kao račun
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Stranom pravnom licu registrovanom za PDV u skladu sa ZPDV ILI stalnoj poslovnoj jedinici stranog pravnog lica koja posluje na teritoriji RS	Transport u celosti obavljen izvan teritorije RS	SRBIJA	DA	Nema – PDV se obračunava i plaća	

USLUGA PREVOZA KOJA SE PRUŽA PORESKIM OBVEZNICIMA U SLOBODNOJ ZONI ILI U TRANZITU

Pružalac usluge	Primalac usluge	Vrsta usluge prevoza	Mesto prometa	Da li se obračunava PDV na fakturi za uslugu prevoza	Osnov oslobodenja/osnov neobračunavanja	Dokazi
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Unos u slobodnu zonu bez obzira na tip usluge prevoza	SRBIJA	NE	Član 24 stav 1 tačka 5 ZPDV	Videti deo o poreskim oslobodenjima gore opisan – član 88 Pravilnika o PDV
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Stranom pravnom licu registrovanom za PDV u skladu sa ZPDV ILI stalnoj poslovnoj jedinici stranog pravnog lica koja posluje na teritoriji RS	Unos dobara u slobodnu zonu bez obzira na vrstu usluge prevoza	SRBIJA	NE	Član 24 stav 1 tačka 5 ZPDV	Videti deo o poreskim oslobodenjima gore opisan – član 88 Pravilnika o PDV
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Strano pravno lice: poreski obveznik kome se pruža usluga koje nema stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji RS	Unos dobara u slobodnu zonu bez obzira na tip usluge prevoza ALI uz ispunjenje uslova da će unešena dobra biti korišćena za proizvodnju dobara za izvoz	Mesto sedišta stranog pravnog lica	NE	Član 12. Stav 4 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	Videti deo o poreskim oslobodenjima gore opisan – član 91 Pravilnika o PDV
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Strano pravno lice: poreski obveznik kome se pruža usluga koje nema stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji RS	Tranzit	Mesto sedišta stranog pravnog lica	NE	Član 12. Stav 4 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara i istovara uz dokument o sprovedenom postupku tranzita, račun ili drugi dokument koji služi kao račun

USLUGA PREVOZA KOJA SE PRUŽA LICIMA KOJA NISU PORESKI OBVEZNICI

Pružalac usluge	Primalac usluge	Vrsta usluge prevoza	Mesto prometa	Deo u Srbiji	Deo van Srbije	Vrsta poreskog oslobođenja na deo u Srbiji	osnov za neobračunavanje PDV na deo van Srbije	Dokazi
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Lice koje nije poreski obveznik bez obzira na to da li je strano ili domaće	Izvoz	Mesto stvarnog vršenja usluge (za deo u Srbiji mesto vršenja usluge je Srbija dok je za deo van Srbije mesto vršenja usluge mesto stvarnog vršenja usluge)	Oslobodeno PDV	Ne oporezuje se	Član 24 stav 1 tačka 8 ZPDV	Član 12. Stav 6 tačka 3 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	CMR, manifest, boredro i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o izvozu, račun ili drugi dokument koji služi kao račun
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Lice koje nije poreski obveznik bez obzira na to da li je strano ili domaće	Uvoz Ukoliko po obavljenom uvozu dođe do ismene poreske osnovice ovo poresko oslobođenje se NE MOŽE primeniti na izmenu poreske osnovice već se porez obračunava u celosti prema članu 79 stavu 8 Pravilnika o PDV	Mesto stvarnog vršenja usluge (za deo u Srbiji mesto vršenja usluge je Srbija dok je za deo van Srbije mesto vršenja usluge mesto stvarnog vršenja usluge)	Oslobodeno PDV	Ne oporezuje se	Član 24 stav 1 tačka 1 ZPDV	Član 12. Stav 6 tačka 3 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	CMR, manifest, boredro i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o izvozu, račun ili drugi dokument koji služi kao račun
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Lice koje nije poreski obveznik bez obzira na to da li je strano ili domaće	Tranzit	Mesto stvarnog vršenja usluge (za deo u Srbiji mesto vršenja usluge je Srbija dok je za deo van Srbije mesto vršenja usluge mesto stvarnog vršenja usluge)	Oslobodeno PDV	Ne oporezuje se	Član 24 stav 1 tačka 8 ZPDV	Član 12. Stav 6 tačka 3 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	CMR, manifest, boredro i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o izvozu, račun ili drugi dokument koji služi kao račun

USLUGA PREVOZA KOJA SE PRUŽA LICIMA KOJA NISU PORESKI OBVEZNICI

Pružalac usluge	Primalac usluge	Vrsta usluge prevoza	Mesto prometa	Deo u Srbiji	Deo van Srbije	Vrsta poreskog oslobođenja na deo u Srbiji	Vrsta poreskog oslobođenja na deo van Srbije	Dokazi
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Lice koje nije poreski obveznik bez obzira na to da li je strano ili domaće	Transport u celosti obavljen na teritoriji RS	Srbija	Oporezuje se sa 20%	Nema dela van Srbije	Nema	Nema	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o izvozu
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Lice koje nije poreski obveznik bez obzira na to da li je strano ili domaće	Transport u celosti obavljen izvan teritorije RS	Mesto stvarnog vršenja usluge	Ne oporezuje se	Ne oporezuje se	Nema	Član 12. Stav 6 tačka 3 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	CMR, manifest i druga dokumenta na kojima se vidi mesto utovara, istovara i koja svedoče o izvozu
Domaće pravno lice: Poreski obveznik registrovan za PDV u skladu sa ZPDV	Lice koje nije poreski obveznik bez obzira na to da li je strano ili domaće	Unos u slobodnu zonu bez obzira na tip usluge prevoza	Mesto stvarnog vršenja usluge (za deo u Srbiji mesto vršenja usluge je Srbija dok je za deo van Srbije mesto vršenja usluge mesto stvarnog vršenja usluge)	Oslobođeno PDV	Ne oporezuje se	Član 24 stav 1 tačka 5 ZPDV	Član 12. Stav 6 tačka 3 ZPDV – mesto prometa je izvan RS	Videti deo o poreskim oslobođenjima gore opisan – član 88 Pravilnika o PDV